

Wij zijn gelukkig geen middeleeuwers

Frank Wassenberg

bioloog en oud-lid van de Provinciale Staten van Limburg namens de Partij voor de Dieren.

Staatssecretaris Bleker wil het ganstrekken in het Limburgse Grevenbicht verbieden (*Trouw*, 17 mei). Middeleeuwse tradities kunnen ook nu nog bestaansrecht hebben, maar moeten niet letterlijk worden gekopieerd.

Toen ik een jaar of twaalf was, ging ik in mijn woonplaats Oost-Maarland naar het gansslaan (gaashouwe) kijken, een spel waarbij een gedode gans door geblinddoekte deelnemers met een sabel moest worden onthoofd. Ik ging stiekem en tegen de wens van ouders, die vonden dat dit barbaarse spektakel geen toeschouwers verdiende. Wat me vooral is bijgebleven, is dat ik de opgewonden sfeer rond het spektakel niet plezierig vond. Enkele jaren later werd het gansslaan verboden. Het werd vervangen door het balspel gaasbruije (ganswerpen), waarbij geen echte gans meer wordt gebruikt.

In Grevenbicht wordt elk jaar op carnavalsdinsdag een speciaal daarvoor gedode gans opgehangen, waarna door ruiters gepoogd wordt om de kop van het dier te trekken. Net als tegen gansslaan bestaat er tegen ganstrekken veel weerstand. Weinig mensen begrijpen dat het in Nederland verboden is om in wedstrijdverband de kop van een gans te slaan, maar dat het wel geoorloofd is om de kop van het dier te trekken.

Middeleeuwse gebruiken kunnen ook in onze tijd betekenis hebben. Daarbij is het soms noodzakelijk een vertaalslag te maken. Middeleeuwers hadden andere normen dan wij. In Oost-Maarland is het gansslaan vervangen door een diervriendelijke variant, zonder dat het karakter van het volksfeest daardoor is aangetast.

Carnaval is het feest van de creativiteit. Die kunnen we gebruiken om het ganstrekken een eigentijdse en diervriendelijke vorm te geven.